

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Departament Ubezpieczeń Społecznych
Zastępca Dyrektora
Sebastian Kamiński

DUS-II. 055.21.2026.MBu
Warszawa, dnia 12 czerwca 2026 r.

działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z przedstawioną petycją, dotyczącą środków zgromadzonych na subkoncie w ZUS po ukończeniu 65 roku życia, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Kobiecie, będącej członkiem otwartego funduszu emerytalnego (OFE), ze środków zapisanych na subkoncie w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), przysługuje okresowa emerytura kapitałowa¹. Wysokość okresowej emerytury kapitałowej stanowi ilorz kwoty środków, z uwzględnieniem ich waloryzacji, zapisanych na subkoncie, ustalonych na ostatni dzień miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przyznano okresową emeryturę kapitałową i średniego dalszego trwania życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego². Okresową emeryturę kapitałową ZUS wypłaca wraz z emeryturą lub rentą³, a więc także z rentą rodzinną.

W przypadku, gdy osoba uprawniona pobiera rentę z innego organu emerytalnego lub rentowego, okresową emeryturę kapitałową wypłaca Oddział ZUS, który ustalił prawo do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (FUS)⁴.

Okresowa emerytura kapitałowa przysługuje do dnia poprzedzającego dzień w którym członek OFE osiągnie powszechny wiek emerytalny przewidziany dla mężczyzn, tj. 65 lat, chyba że prawo do świadczenia wygaśnie wcześniej z innych przyczyn⁵.

Prawo do okresowej emerytury kapitałowej wygasa z dniem poprzedzającym dzień, w którym członek OFE ukończył 65 rok życia albo wcześniej w przypadku wyczerpania środków zapisanych na subkoncie⁶.

Po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego 65 lat przez kobietę, która pobierała okresową emeryturę kapitałową do dnia poprzedzającego osiągnięcie tego wieku, emeryturę z FUS oblicza ZUS ponownie z urzędu⁷ (tzw. emerytura docelowa).

Nową wysokość emerytury jest obliczana poprzez podzielenie podstawy jej obliczenia

¹ art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o emeryturach kapitałowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 926);

² art. 24 ustawy o emeryturach kapitałowych;

³ art. 30 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych;

⁴ art. 30 ust. 3 ustawy o emeryturach kapitałowych;

⁵ art. 7 ust. 2 ustawy o emeryturach kapitałowych;

⁶ art. 9 ustawy o emeryturach kapitałowych;

⁷ art. 26c ust. 1 ustawy emerytalnej;

przez średnie dalsze trwanie życia ustalone dla wieku 65 lat, obowiązujące w dacie osiągnięcia tego wieku.

Podstawę obliczenia emerytury stanowi suma:

- zwaloryzowanej kwoty składek na ubezpieczenie emerytalne, zapisanych na indywidualnym koncie osoby ubezpieczonej w ZUS do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego ustalona jest emerytura w nowej wysokości,
- zwaloryzowanego kapitału początkowego oraz
- środków zapisanych na subkoncie z uwzględnieniem waloryzacji.

Emerytura z FUS nie może być niższa od kwoty odpowiadającej wysokości emerytury z FUS i okresowej emerytury kapitałowej, przysługującej w dniu poprzedzającym osiągnięcie wieku emerytalnego 65 lat⁸.

Powyższe przesądza, że brak jest podstaw prawnych, systemowych i ekonomicznych do jednorazowej wypłaty środków zgromadzonych na subkoncie osoby zainteresowanej. Środki te z uwzględnieniem waloryzacji stanowią bowiem podstawę obliczenia emerytury docelowej.

Należy zauważyć, że w przypadku kobiet, które przystąpiły do OFE emerytura ustalana w powszechnym wieku emerytalnym, wynoszącym dla kobiet 60 lat, nie jest świadczeniem dożywotnim, gdyż takim świadczeniem nie jest emerytura okresowa. Emerytura okresowa jest jedynie swoistym świadczeniem przejściowym, stanowiącym formę tzw. programowanej wypłaty, stąd ustawodawca dopuścił jej wypłatę również z rentą, w tym rentą rodzinną. Zgodnie z założeniami reformy emerytalnej ustalenie świadczenia dożywotniego jest możliwe dopiero w wieku 65 lat (przy przyjętym założeniu równego wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn). Wtedy też przyznawane świadczenie staje się świadczeniem dożywotnim, a więc emeryturą w klasycznym ujęciu. Jednocześnie jednak radykalnie zmienia się możliwość dziedziczenia zgromadzonych, do wypłaty tego świadczenia, środków na subkoncie osoby ubezpieczonej. Skutkuje to brakiem możliwości ich dziedziczenia po trzech latach pobierania tej emerytury (ustalonej w wieku 65 lat, na tych samych zasadach jak w przypadku emerytur mężczyzn).

Emerytura ta podlega zaś powszechnym zasadom zbiegu z innymi świadczeniami emerytalno-rentowymi, stanowiącymi, że świadczeniobiorcy przysługuje jedno świadczenie wyższe lub przez niego wybrane. Odstępstwem od tej zasady jest możliwość pobierania renty rodzinnej z innym świadczeniem emerytalnym na zasadach wynikających z przepisów o tzw. rencie wdowiej. Należy podkreślić, że renta wdowia nie jest odrębnym świadczeniem, ale stanowi szczególną instytucję w systemie ubezpieczenia społecznego. Wprowadza prawo pobierania dwóch świadczeń jednocześnie (jednego w całości, drugiego w części). Jest to rozwiązanie nowe na polskim gruncie ubezpieczeniowym.

Wynika ono z ustawy z dnia 26 lipca 2024 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1243), która wprowadziła od 1 stycznia 2025 r. nową regułę zbiegu prawa do renty rodzinnej po zmarłym małżonku z prawem do własnego świadczenia o charakterze emerytalno-rentowym. Przepisy ustawy przewidują, że w przypadku zbiegu prawa do tych świadczeń, począwszy od 1 lipca 2025 r., jedno świadczenie wypłacane jest wdowie lub wdowcowi w całości, a drugie w wysokości 25% (w okresie przejściowym, tj. od 1 lipca 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. jest to 15%). Tym samym, przywołany akt wprowadza, jak już wskazano, nową regułę zbiegu prawa do nabytej renty rodzinnej, którą wnioskodawcy ustawy nazwali „rentą wdowią”.

Oznacza to, że osoby uprawnione do renty rodzinnej mogą ją pobierać w zbiegu ze swoją emeryturą również po ukończeniu 65 roku życia, pod warunkiem, że następuje to jednak na zasadzie zbiegu wynikającego z przepisów dotyczących tzw. „renty wdowiej”.

---

⁸ art. 26c ust. 3 ustawy emerytalnej.

Przyjęte rozwiązania, dotyczące środków zgromadzonych w OFE oraz na subkoncie w ZUS, służą, jak wynika z powyższych wyjaśnień, zasadniczemu celowi ich gromadzenia, a więc wypłacie emerytur dla ubezpieczonych, na rzecz których zostały te środki zgromadzone. Jednocześnie osoby uprawnione do renty rodzinnej mogą ją pobierać wraz z okresową emeryturą kapitałową do ukończenia 65 roku życia, a następnie wraz z tzw. emeryturą docelową, pod warunkiem, że to ostatnie nastąpi na zasadzie zbiegu świadczeń wynikającej z przepisów o tzw. rencie wdowiej.

Mając na uwadze powyższe, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są prowadzone prace w zakresie postulowanym w petycji.

Pouczenie

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Z wyrazami szacunku

Sebastian Kamiński
Zastępca Dyrektora
Departamentu Ubezpieczeń Społecznych
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Do wiadomości:

Biuro Ministra
Dot. petycji nr 88-2026

